

ADFÆRD, BARRIERER OG VIRKEMIDLER

ADFÆRD

DET SER UD TIL, AT BOLIGEJERE I 50'ERNE OG MÅSKE
OGSÅ 40'ERNE ER MEST VILLIGE TIL AT INVESTERE I
ENERGIBESPARELSER.

PROJEKT 347-009
Energieffektive 50+ere

MÅLSÆTNING

Projektet skulle gennem analyser af boligejere i Nordjylland, Trekantsområdet og på Bornholm give indikationer om energibesparelsespotentialets størrelse i målgruppen 50+åriges boliger og hvor stor en del af potentialet, der kan realiseres, herunder hvilke

MÅLGRUPPE

Analyserne kan bidrage til, at branchen får konkrete bud på, hvordan man når den specifikke målgruppe, hvordan en formidling til målgruppen kan se ud, og ad hvilke kanaler formidlingen bør ske. Resultaterne, der foreløbigt gælder i de undersøgte områder, er interessante for energirådgivere og

PROCES

"Energieffektive 50+ere" er gennemført af Energitjenesten Bornholm ved Bornholms Miljø- og Energiforening, Energirådgiveren, Living Strategy, Energi- og Miljøcenter Nordjylland samt VedvarendeEnergi. Projektet er udført i perioden marts 2015 til udgangen af september 2016.

Energi- og Miljøcenter, Nordjylland har haft det overordnede projektansvar sammen med Energirådgiveren og har udført lokale aktiviteter i Nordjylland og i Trekantsområdet samt været sparringspartnere på udvikling af projektets analyse.

Bornholms Miljø- og Energiforening har udført lokale aktiviteter på Bornholm og været sparringspartner på udvikling af projektets analyse.

RESULTAT

Analyserne giver indsigt i, hvordan aldersgruppen 50+ historisk har investeret i energibesparelser inden for de seneste 10 år, hvad deres fremtidsplaner for at foretage investeringer i energibesparelser er, og hvordan investeringer i energibesparelser skal italesættes, hvis boligejer skal tage budskabet til sig.

Historisk set er aldersgrupperne 50-79 år godt med, når det handler om investeringer i energibesparelser inden for de seneste 10 år. Mens det ser anderledes ud, når der spørges til deres fremtidsplaner for investeringer for at opnå energibesparelser. Her ses en klar tendens til, at investeringslysten er faldende med alderen. Se figur 2.

besparelsesaktiviteter og investeringsstørrelser, målgruppen har vilje til at gennemføre. Projektet skulle desuden gennem analyse skabe viden om målgruppens viden og selvforståelse om eget energiforbrug og muligheder for energirenovering af boligen herunder

–vejledere samt for ingeniører, arkitekter, håndværksvirksomheder og leverandører indenfor energirenovering og forbedring samt om- og tilbygning af boliger. Indsigt i boligejernes motivation for igangsættelse af forbedringer og barriererne kan styrke rådgiverens dialog med boligejerne.

Living Strategy har varetaget udvikling og gennemførelse af projektets analyser.

Green Lab Innovation har været inddraget som konsulent i forbindelse med sammenligning af projektets analyser og andre, relevante analyser, omfattende samme målgruppe, og Vedvarende Energi har varetaget det økonomiske og administrative ansvar.

Projektet har udviklet og gennemført følgende analyser og beskrivelser:

- Indledende desktop analyse giver input til projektets analyse. Viden fra 30 eksisterende rapporter og analyser inddrages. Den eksisterende viden inddrages og anvendes til udvikling af spørgeskema til projektets ene analyse.

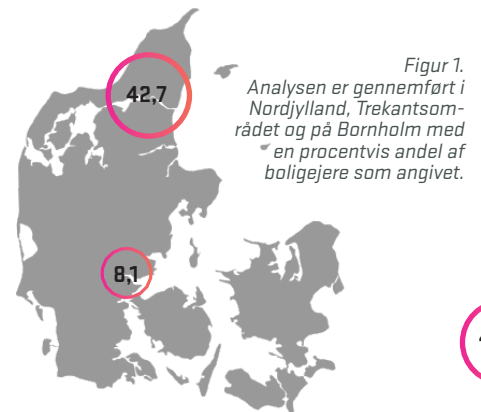
Den mest renoveringsparate gruppe

De 70+årige har allerede foretaget investeringer i deres bolig og er ikke længere interesseret i yderligere investeringer. Den klare tendens er, at investeringslysten falder med alderen.

De 60-69 årige vil fortsat gerne gennemføre energibesparelser men med mindre økonomiske investeringer.

De 50-59 årige har stadig lyst til at investere større beløb i boligen. Den udløsende faktor for dem er, at de alligevel skal foretage vedligehold og ombygning og i den forbindelse får inspiration og rådgivning af deres rådgiver

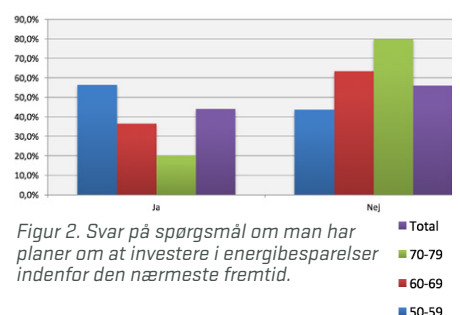
eventuelle barrierer for igangsættelse. Den indsamlede viden skal give mulighed for en mere målrettet indsats om energirenovering af boliger i hele landet.

- Spørgeskemaanalyse målrettet boligejere over 50 år gennemføres. Der modtages 466 fuldgældige besvarelser.
- Kvalitetstjek af besvarelser gennemføres ved energigennemgange af boliger hos 44 respondenter (10%). Formålet var at tjekke besvarelsen på parametre som f.eks. viden om energiforbrug, om muligheder for besparelser, om indeklima og om økonomi i forbindelse med energirenovering.
- Projektets resultater sammenlignes med resultater fra andre analyser vedrørende målgruppen.
- 44 respondenter vilje til at gennemføre energirenovering i forhold til samlet energibesparelsespotentialer i boligen beskrives. Beskrivelsen er resultatet af en energigennemgang af de 44 boliger, hvor der samtidig er foretaget et kvalitetstjek af spørgeskemaundersøgelsens besvarelse.

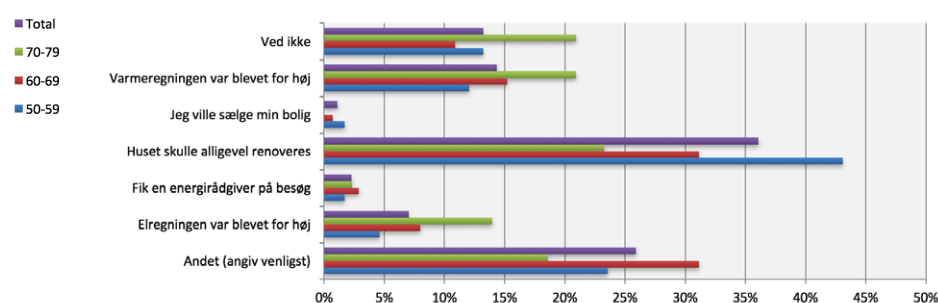
eller håndværker til at tage energibesparelser med i planlægningen. Deres fokus er ikke på selve energibesparelsen men på ombygningen. Investeringens tilbagebetalingstid har heller ingen betydning.

Analysen indikerer således, at indsatsen især skal målrettes de 50-59 årige som værende de mest interessante i forhold til investering

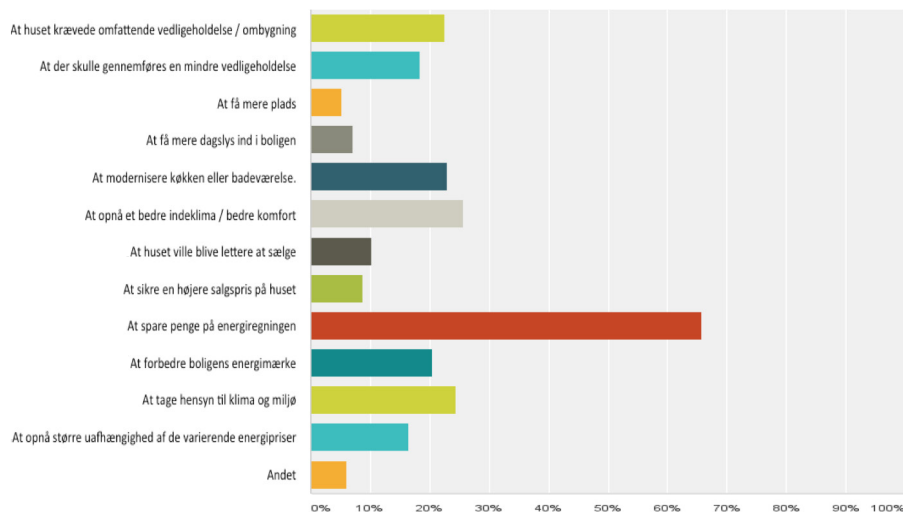

i energibesparelser - og måske endda de 40-49 årige, da en stor del af de 50-59 årige siger, at de har gennemført energiforbedringer indenfor de seneste 10 år.

De 50-59 årige har typisk ikke boet så længe i deres bolig, og de tjener stadig penge. Analysen indikerer, at de har fokus på indeklima og energibesparelser. De har en lang tidshorisont til at få udbytte af en større energirenovering. En stor del (ca. 30 %) af de 50-69 årige har investeret mere end 90.000 kr. indenfor de seneste 10 år, heraf har 20 % investeret over 150.000 kr. Næsten alle (82 %) er godt tilfredse med energirenoveringen og vil anbefale andre at energirenovere.

Figur 3. At huset alligevel skal renoveres er en markant årsag til at foretage energirenovering samtidig. Ud over de 37 %, der angiver det som årsag til energirenoveringen, så er det også en væsentlig årsag for de, der angiver årsagen som andet (i alt 26 %). Af disse siger hele 36 %, at boligen alligevel skulle renoveres.

Figur 4. Motivation til at gå igang med energirenovering.

EFFEKT

Ved de 44 gennemførte energigennemgange er boligejer blevet spurgt om hvilke energibesparelsesaktiviteter, de umiddelbart er villige til at gennemføre.

Ud fra dette kan vi se et samlet realiserbart energibesparelsespotentiale på i alt 183.153 kWh varme (gennemsnitligt 4.163 kWh varmebesparelse pr. bolig) og 10.685 kWh el (gennemsnitligt ca. 243 kWh elbesparelser pr. bolig). Den samlede investering for varmebe-

Andre vigtige konklusioner

Tilbagebetalingstiden tyder ikke på at have så stor betydning. 46 %, siger at det ikke har nogen betydning, men når de introduceres til begrebet, så svarer de alligevel, at den vil have betydning for fremtidige investeringer. De ønsker ikke at bruge friværdi i boligen på energirenovering.

Energiforbruget, og hvad de betaler for det, er ukendt for en stor del af boligejerne. 45-50 % mener, at deres forbrug ligger på "middel" i forhold til andre boligejeres forbrug, og ca. 30 % at de ligger under middel. Analysen af de 44 energigennemgange krydset med boligejernes egne besvarelser viser dog en stor

forskul. Det er vanskeligt for boligejerne at finde ud af deres energiregninger, de kan ikke forstå begreber som kWh, m³ og "ledningsafgift" og har ingen fornemmelse af, hvad en energienhed koster og dermed ingen idé om, hvad der kan spares. Disse faldgruber beskrives.

Helt op til 70 % siger, at de ønsker energirådgivning, men kun et meget lille antal vil betale for det. En tredjedel af boligejerne svarer, at de modtager rådgivning af håndværkeren. Meget tyder på, at boligejer er vant til at få rådgivning af håndværkeren uden betaling, når han alligevel er i huset.

Årsagen til igangsættelse

Resultaterne af analysen tyder på, at langt hovedparten af de boligejere, der energirenoverer, gør det, når de alligevel skal i gang med ombygning eller vedligeholdelse af boligen. Se figur 3.

Nye budskaber

Resultaterne indikerer desuden, at budskaber og virkemidler, der anvendes målrettet boligejere, skal tilpasses i forhold til deres motiv for at gå i gang med energirenoveringer.

Projektet giver en række anbefalinger til, hvordan viden fra projektet kan anvendes i tilgangen til boligejerne, bl.a. hvad der motiverer boligejerne til at gå i gang. Se figur 4.

ØGET KOMFORT OG INDEKLIMA ER I HØJ GRAD BOLIGEJERNES MOTIVATION TIL AT GÅ I GANG MED OMBYGNING OG VEDLIGEHOLDELSE, DER SAMTIDIG GIVER ENERGI-BESPARELSER.

boligejer i spørgeskemaet har angivet, at de fortsat er villige til at investere i boligen. Boligejer er ikke umiddelbart interesseret i at investere mange penge for at opnå besparelser på energiregningen. Når de investerer større beløb, gør de det, fordi der alligevel skal gennemføres mere eller mindre omfattende vedligehold i boligen - eller for at opnå en mere attraktiv bolig med bedre komfort m.v.

sparelser ligger på ca. 786.000 kr. (eller gennemsnitligt 17.870 kr. pr. bolig). På elbesparelser ligger investeringen på ca. 32.600 kr. (gennemsnitligt 740 kr. pr. bolig). For elbesparende tiltag vil tilbagebetalingstiden i gennemsnit således blot være mellem et og to år.

Det, boligejer umiddelbart er villig til at investere i, ligger en del under det energibesparelsespotentiale, der reelt er i boligerne. Samtidig ligger investeringens størrelse under det,

50+ årige

- Har viljen og den økonomiske evne til at investere i deres bolig.
- Fokus på indeklima, komfort og energibesparelser.
- Typisk på jobmarkedet og tjener stadig penge.
- Ofte i en omorganisering af boligen, hvor børnene er flyttet hjemmefra.
- Lang tidshorisont for investeringer i boligen.

60+ årige

- Mangler interesse for at foretage store investeringer, da det typisk allerede er sket (ændring af bolig, efterisolering, forbedring af køkken, bad m.v.)
- Kortere tidshorisont for investeringer i boligen.

70+ årige

- Fokus på løbende driftsomkostninger.
- Mangler interesse for at foretage store investeringer, da det ofte er sket.
- Kortere tidshorisont for investeringer i boligen – kun 17 % er interesseret i at bruge friværdi på energiforbedringer.
- Fokus på salgsværdien af boligen er begyndt at blive et incitament (det skal se godt ud, være vedligeholdt osv.).

Projektledelse

Marianne Bender
Energi- og Miljøcenter, Nordjylland
(Energitjenesten Nordjylland)
Gugvej 146B
9210 Aalborg SØ

Tlf.: 9815 6800
E-mail: mb@energitjenesten.dk
Web: www.energitjenesten.dk

Projekt:

Titel: Energieffektive 50+ere
Nr. 347-009
PSO Program 2015
Budget i alt: 935.150 kr. hvoraf 615.502 kr. i tilskud fra Dansk Energi
Tidsplan: 1. kvartal 2015 – 4. kvartal 2016

Programkoordinator:

Jørn Borup Jensen
Dansk Energi
Vodroffsvej 59
1900 Frederiksberg C

Telefon: 25 29 19 34
E-mail: jbj@danskeenergi.dk
Web: www.elforsk.dk

HVORDAN PROJEKTRESULTATERNE KAN BRUGES I PRAKSIS!

Projektets resultater skal ses med forbehold, da analyserne er gennemført på en forholdsvis lille del af segmentet, og består af boligejere på 50+ på Bornholm, i Nordjylland og i Trekantsområdet. Resultaterne kan derfor ikke påstås at være repræsentative i forhold til en landsdækkende analyse. Projektets resultater giver dog klare indikationer af, at det er relevant at undersøge målgruppen boligejere fra 50-69 år mere indgående og i et større geografisk område, da resultaterne klart indikerer, at netop denne målgruppe er interessant i forhold til at opnå forbedring af boligernes energieffektivitet og indeklima.

Resultaterne indikerer, at især den yngste del af målgruppen 50+ foretager energirenoveringer i en størrelse, der er attraktive for håndværkere og rådgivere at adressere i deres markedsføring. Der er et stort energibesparelspotentiale i boliger, der ejes af de 50-69 årige, og har vilje og mulighed for at foretage investeringer. Samtidig viser resultaterne, at de budskaber, der skal anvendes, skal være meget konkrete, hvis boligejerne skal forstå og inspireres af budskaberne i markedsføringen.

Resultaterne indikerer desuden, at en mere landsdækkende analyse bør inddrage boligejere i alderen 40-49 år, så der kan opnås større kendskab til denne gruppes viden, muligheder og villighed til at investere i energirenoveringer.

De udviklede analyser og resultater giver interessant viden, blandt andet om hvad der motiverer boligejere til at igangsætte energirenoveringer, deres ønske om at modtage rådgivning fra energirådgivere, men manglende vilje til at betale for det, og om den måde man kommunikerer til boligejerne på. For at tydeliggøre disse resultater er der behov for at have landsdækkende data. Den gennemførte analyse omfatter respondenter fra Bornholm, Nordjylland og Trekantsområdet. Den siger ikke noget om, hvordan det forholder sig i resten af landet, f.eks. i København og Aarhus, hvor huspriser stiger kraftigt. På den baggrund anbefales det at følge op på nogle af de markante resultater, bl.a. med fokus på husejere i 40'erne samt analyser af eventuelle forskelle mellem regioner og opsamling af data på landsplan.

ENERGIRÅDGIVERE SKAL SNARERE GÅ I DIALOG MED HUSEJERE I 40'ERNE OG 50'ERNE END DE ÆLDRE.

LIVING STRATEGY

Energirådgiveren

EnergiTjenesten
Bornholm

EnergiTjenesten
Nordjylland